

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/77/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422200790
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8422200790.2

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa E. trvale bytom X., zastúpeného opatrovníkom obcou X. dieťa rodičov - P. o návrhu Úradu práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Neodkladným opatrením o d n í m a maloletého E., zo starostlivosti rodičov, a n a r i a d ť u j e odovzdanie maloletého E., do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, so sídlom Spišská Belá, Továrenská 19/5.

II. Zaväzuje matku X. prispievať na výživu maloletého E. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na každé nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, od 25. 04. 2022, na účet Centra pre deti a rodiny Spišská Belá.

III. Zaväzuje otca O. prispievať na výživu maloletého E. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, od 25. 04. 2022, na účet Centra pre deti a rodiny Spišská Belá.

IV. Neodkladné opatrenie platí do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/77/2022.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok ako navrhovateľ podal dňa 25. 04. 2022 na tunajší súd návrh, ktorým žiadal odovzdanie maloletého E. do ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá, rodičov žiada zaviazat' prispievať na výživu maloletého sumou rovnajúcou sa 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Súčasne s návrhom vo veci samej podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že maloletý E. pochádza z úplnej, usporiadanej, viacpočetnej rodiny. Pochádza však zo sociálne znevýhodneného prostredia. Žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a súrodencami v skromných bytových, sociálnych a hygienických pomeroch. V domácnosti je zavedená električka, voda je z obecného zdroja, vykurovanie domácnosti je tuhým palivom. Domácnosť je zariadená základným vybavením, hygiena je zabezpečená relatívne na dobrej úrovni. Maloletý nemá vytvorený priestor pre súkromie a prípravu predprimárneho vzdelávania. Rodinné prostredie neposkytuje dostatok psycho-sociálnych podnetov pre zdravý rozvoj osobnosti. Staršie deti boli vyšetrované Policajným zborom za krádeže dreva. Maloletý E. má zdravotné problémy s hrubým črevom, vyžaduje si zvýšenú starostlivosť. Za relatívne krátke obdobie od definitívnej operácie došlo opakovane k 6 periódam opakovaných enterokolikíd spojených so septickým stavom, t. j. prechodu lokálneho črevného zápalu do celotelového systémového zápalu. Takýto stav si zakaždým vyžaduje hospitalizáciu na oddelení pediatickej intenzívnej medicíny. Enterokolitídy majú u pacienta každým

ďalším atakom závažnejší priebeh, sú dlhšie trvajúce s potrebou širšieho spektra liečiv, čo významne vyčerpáva organizmus dieťaťa a všetky jeho fyziologické rezervy. Z dôvodu, že chirurgická príčina týchto stavov bola vylúčená, ide o jednoznačnú príčinu v nedodržiavaní správneho režimu, ktorý je u pacientov po operácii Hirshsprungovej choroby nevyhnutný. Mal. E. je opakovane hospitalizovaný v zanedbanom telesnom stave, s parazitárnymi ochoreniami, bez schopnosti štandardných defekačných a hygienických návykov. O nesprávnom režime a nedostatočnej starostlivosti ako príčine opakovaných ťažkostí svedčí aj schopnosť pacienta správne dodržiavať diétny, defekačný a hygienický režim počas každej hospitalizácie na univerzitnej klinike v Martine, čoho dôsledkom je aj celkový dobrý stav a prospievajúce pred každým prepustením do domácej starostlivosti. Recidívy enterogennej sepsy vedú k čoraz náročnejšej liečbe a aktuálne stav, v ktorých sa pravidelne mal. E. vracia z domáceho prostredia, ho už ohrozujú na živote. Univerzitná nemocnica Martin 29. 03. 2022 navrhovateľa opakovanie požiadala o vykonanie sociálnoprávnej ochrany u maloletého dieťaťa, ktoré bolo opakovane prijaté v zlom zdravotnom stave, zanedbané a podvyživené. Sociálnoprávna ochrana u maloletého dieťaťa je pravidelne vykonávaná, avšak bez výraznej nápravy danej situácie.

3. K návrhu pripojil správu pediatričky maloletého MUDr. Evy Kuffovej, v ktorej táto uviedla, že rodičia sa o maloleté deti nestarajú. Zo správy Univerzitnej nemocnice Martin, MUDr. Mariána Molnára, PhD., vyplýva, že opakované recidívy vedú k čoraz náročnejšej liečbe a ohrozujú dieťa na živote.

4. Z pripojeného rodného listu vyplýva, že maloletý E. v Kežmarku matke X. a otcovi O..

5. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 527 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 525, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 330 ods. CSP ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

7. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je ústavná starostlivosť.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

9. Ustanovenia tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

10. V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t. j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť žaloby návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcd0 3/2010).

11. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

12. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z listinných dôkazov k nemu pripojených, vyplýva, že rodičia maloletého E. toho času starostlivosť o maloletého značne zanedbávajú, napriek tomu, že maloletý má zdravotné problémy a vyžaduje zvýšenú, najmä zdravotnú starostlivosť. Rodičia nedodržiavajú liečebný režim, ktorý je u maloletého nevyhnutný, aby sa predchádzalo zhoršeniu jeho zdravotného stavu a opakovaným hospitalizáciám. Dokonca každou ďalšou hospitalizáciou je zdravotný stav maloletého horší, a to aj napriek tomu, že rodičia boli opakovane upozornení na zanedbávanie a nedodržiavanie správneho režimu maloletého spočívajúceho v dodržiavaní diétného, defekačného a hygienického režimu. Rodičia aj napriek sociálno-právnej pomoci, ktorá je v ich domácnosti pravidelne vykonávaná, nenapravili svoje správanie a nezlepšili starostlivosť o maloletého. Zároveň zdravotný stav maloletého si vyžaduje zvýšenú a intenzívnu ošetrovateľskú starostlivosť, ktorú mu rodičia vzhľadom na svoje sociálne podmienky nevedia zabezpečiť, pričom zanedbávaním svojej starostlivosti ohrozujú dieťa

na živote. Nakoľko záujem na priaznivom psychickom, fyzickom a sociálnom vývoji maloletého dieťaťa si vyžaduje urýchlene riešiť situáciu, v ktorej sa ocitlo a vzhľadom na vyššie uvedené, súd podľa § 367 CMP neodkladným opatrením dočasne nariadil odovzdanie maloletého E. E. do ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá, so sídlom Spišská Belá, Továrenská 19/5.

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Vzhľadom na potrebu zabezpečovania bežnej výživy maloletého dieťaťa súd považoval za potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov, a preto oboch rodičov odo dňa podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého E. sumou minimálneho výživného, t. j. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon o životnom minime), s poukazom na to, že súd môže neodkladným opatrením uložiť povinnému povinnosť platiť výživné iba v nevyhnutnej miere.

15. Výživným určeným neodkladným opatrením sa zabezpečujú len tie najzákladnejšie potreby dieťaťa, nevyhnutné na jeho prežitie. Pri určení nevyhnutného rozsahu výživného zo strany rodičov súd v tejto súvislosti nevykonáva v konaní o nariadení neodkladného opatrenia dokazovanie, a teda nezisťuje dôkladne majetkové potreby rodičov a bližšie všetky odôvodnené potreby dieťaťa, keďže takéto dokazovanie by prekračovalo rámec konania o nariadení neodkladného opatrenia. Dokazovanie bude vykonávané a bude zohľadnené až v konaní o veci samej.

16. Neodkladné opatrenie platí do právoplatného rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, o ktorom konanie je vedené na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 5P/77/2022.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok /§ 357 písm. d) CSP/.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania (§ 127 a § 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V zmysle § 367 ods. 3 CMP výrok I. tohto uznesenia je vykonateľný, len čo bolo uznesenie vyhotovené.

V zmysle § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP výrok II. tohto uznesenia je vykonateľný doručením uznesenia matke maloletého.

V zmysle § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP výrok III. tohto uznesenia je vykonateľný doručením uznesenia otcovi maloletého.